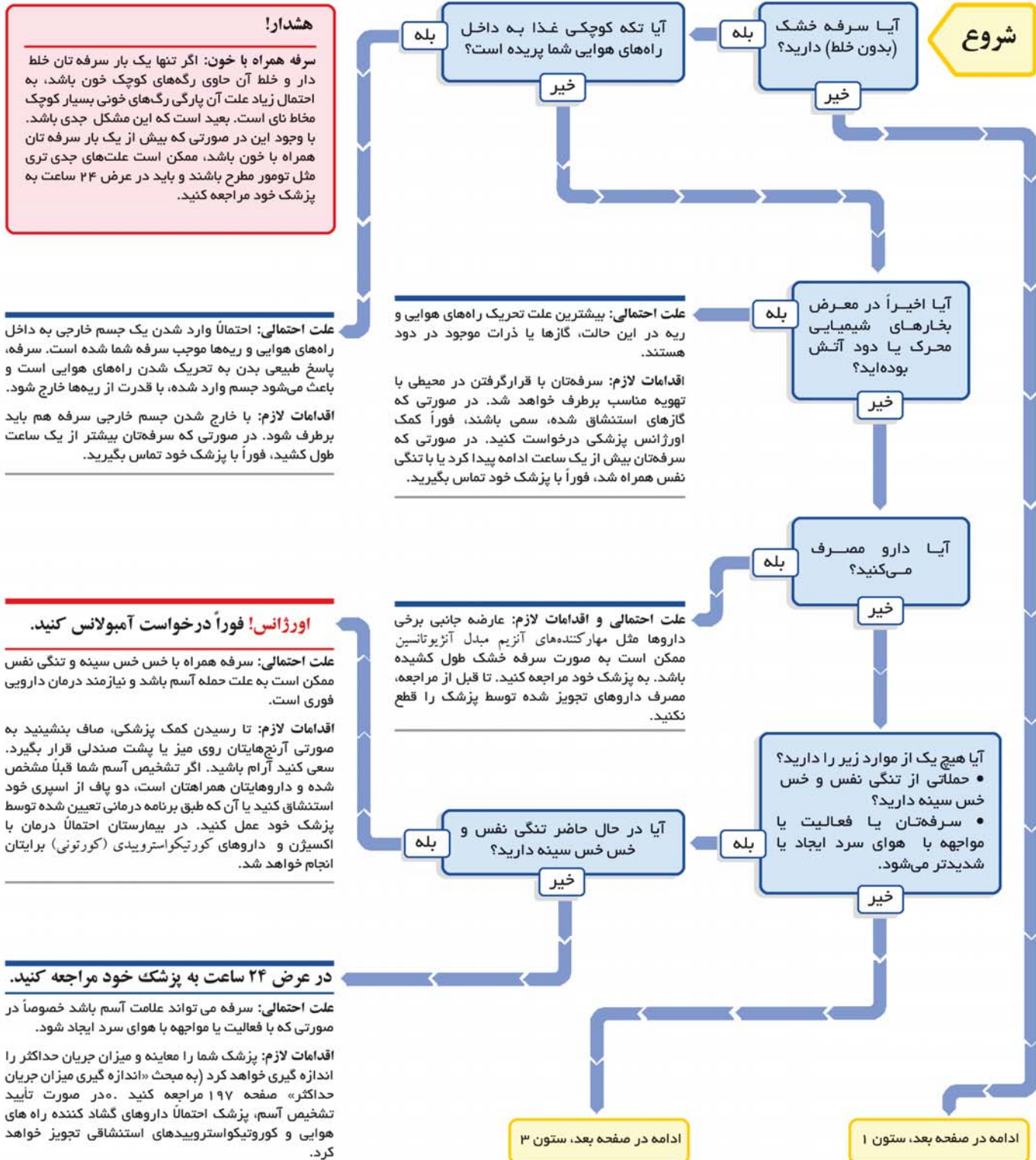

۹۱ سرفه

سرفه، پاسخ بدن به تحریک یا التهاب ریه یا گلو است. سرفه ممکن است خلط دار یا خشک باشد. شایع ترین علت‌های سرفه عبارتند از: سرماخوردگی، سیگار کشیدن، آسم یا ورود یک جسم خارجی. با وجود این گاهی هم ممکن است سرفه طول کشیده، نشانه نوعی بیماری جدی دستگاه تنفسی مثل تومور باشد.

هشدار!

سرفه همراه با خون: اگر تنها یک بار سرفه تان خلط دار و خلط آن حاوی رگه‌های کوچک خون باشد، به احتمال زیاد علت آن پارگی رگ‌های خونی بسیار کوچک مخاط نای است. بعید است که این مشکل جدی باشد. با وجود این در صورتی که بیش از یک بار سرفه تان همراه با خون باشد، ممکن است علت‌های جدی تری مثل تومور مطرح باشند و باید در عرض ۲۴ ساعت به پزشک خود مراجعه کنید.

علت احتمالی: احتمالاً وارد شدن یک جسم خارجی به داخل راه‌های هوایی و ریه‌ها موجب سرفه شما شده است. سرفه، پاسخ طبیعی بدن به تحریک شدن راه‌های هوایی است و باعث می‌شود جسم وارد شده، با قدرت از ریه‌ها خارج شود.

اقدامات لازم: با خارج شدن جسم خارجی سرفه هم باید برطرف شود. در صورتی که سرفه‌تان بیشتر از یک ساعت طول کشید، فوراً با پزشک خود تماس بگیرید.

علت احتمالی: بیشترین علت تحریک راه‌های هوایی و ریه در این حالت، گازها یا ذرات موجود در دود هستند.

اقدامات لازم: سرفه‌تان با قرارگرفتن در محیطی با تهویه مناسب برطرف خواهد شد. در صورتی که گازهای استنشاق شده، سمی باشند، فوراً کمک اورژانس پزشکی درخواست کنید. در صورتی که سرفه‌تان بیش از یک ساعت ادامه پیدا کرد یا با تنگی نفس همراه شد، فوراً با پزشک خود تماس بگیرید.

اورژانس! فوراً درخواست آمبولانس کنید.

علت احتمالی: سرفه همراه با خس خس سینه و تنگی نفس ممکن است به علت حمله آسم باشد و نیازمند درمان دارویی فوری است.

اقدامات لازم: تا رسیدن کمک پزشکی، صاف بنشینید به صورتی آرنج‌هایتان روی میز یا پشت مندلی قرار بگیرید. سعی کنید آرام باشید. اگر تشخیص آسم شما قبلاً مشخص شده و داروهایتان همراهتان است، دو پاف از اسپری خود استنشاق کنید یا آن که طبق برنامه درمانی تعیین شده توسط پزشک خود عمل کنید. در بیمارستان احتمالاً درمان با اکسیژن و داروهای کورتیکواستروئیدی (کورتونی) برای‌تان انجام خواهد شد.

علت احتمالی و اقدامات لازم: عارضه جانبی برخی داروها مثل مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین ممکن است به صورت سرفه خشک طول کشیده باشد. به پزشک خود مراجعه کنید. تا قبل از مراجعه، مصرف داروهای تجویز شده توسط پزشک را قطع نکنید.

در عرض ۲۴ ساعت به پزشک خود مراجعه کنید.

علت احتمالی: سرفه می‌تواند علامت آسم باشد خصوصاً در صورتی که با فعالیت یا مواجهه با هوای سرد ایجاد شود.

اقدامات لازم: پزشک شما را معاینه و میزان جریان حداکثر را اندازه گیری خواهد کرد (به میحث «اندازه گیری میزان جریان حداکثر» صفحه ۱۹۷ مراجعه کنید). در صورت تأیید تشخیص آسم، پزشک احتمالاً داروهای گشاد کننده راه های هوایی و کورتیکواستروئیدهای استنشاقی تجویز خواهد کرد.

ادامه از صفحه قبل، ستون ۱

آیا سرفه‌تان از هفته گذشته شروع شده است؟

بله

خیر

آیا سرفه‌تان با هیچ‌یک از علائم زیر همراه هست؟

- کاهش وزن
- سرفه همراه با خون
- گرفتگی طولانی‌مدت صدا
- عرق کردن شبانه

بله

خیر

آیا بیشتر روزها همراه با سرفه خلط غلیظ و خاکستری رنگ دارید؟
آیا سیگار می‌کشید یا قبلاً سیگاری بوده‌اید؟

بله

خیر

اگر با استفاده از این نمودار نمی‌توانید به هیچ تشخیصی برسید، به پزشک خود مراجعه کنید.

علت احتمالی: تشخیص احتمالی، بیماری انسدادی مزمن ریه است. در این بیماری، راه‌های هوایی تنگ می‌شوند، خلط بیش از حد تولید می‌شود و فضاهای هوایی ریه تخریب می‌شوند.

اقدامات لازم: به پزشک خود مراجعه کنید. تخریب ایجاد شده در ریه برگشت‌پذیر نیست، اما پزشک احتمالاً برای کمک به تسکین علائم داروهای گشادکننده راه‌های هوایی تجویز خواهد کرد. برای پیشگیری از بدتر شدن بیماری باید سیگار را ترک کنید.

آیا تنگی نفس دارید؟

بله

خیر

علت احتمالی و اقدامات لازم: ممکن است به برونشیت حاد یا عفونت‌های ویروسی دیگر مثل سرماخوردگی مبتلا شده باشید. داروهای مسکن مصرف و از بخور استفاده کنید (صفحه ۱۹۴). مصرف سیگار را ترک کنید. در موارد تنگی نفس با پزشک خود تماس بگیرید. در غیر این صورت، چنانچه در عرض چند روز بهتر نشدید، با پزشک خود تماس بگیرید.

همین حالا با پزشک خود تماس بگیرید.

علت احتمالی: تشخیص احتمالی شما، نوعی عفونت قفسه سینه مثل ذات‌الریه (عفونت فضاهای هوایی ریه) است.

اقدامات لازم: در صورتی که تب دارید، برای پایین آوردن آن اقداماتی انجام بدهید (به میث «کنترل تب» صفحه ۱۵۴ مراجعه کنید). در صورت تأیید تشخیص ذات‌الریه، پزشک احتمالاً آنتی‌بیوتیک تجویز و عکسبرداری قفسه سینه (صفحه ۱۳۹) درخواست خواهد کرد. گاهی لازم است در بیمارستان بستری شوید.

در عرض ۲۴ ساعت به پزشک خود مراجعه کنید.

علت احتمالی: ممکن است به یک بیماری جدی ریه مثل سل یا سرطان ریه مبتلا شده باشید.

اقدامات لازم: پزشک احتمالاً آزمایش خون و خلط و عکسبرداری از قفسه سینه (صفحه ۳۹) درخواست خواهد کرد. برحسب نتایج این بررسی‌ها، وی شما را برای بررسی‌های بیشتر مثل برونکوسکوپی (همین صفحه) ارجاع خواهد کرد.

ادامه از صفحه قبل، ستون ۲

آیا دردی در وسط قفسه سینه دارید که با خم شدن به جلو یا درازکشیدن بدتر می‌شود؟

بله

خیر

اگر با استفاده از این نمودار نمی‌توانید به هیچ تشخیصی برسید، با پزشک خود مشورت کنید.

علت احتمالی: ممکن است علت سرفه شما پس زدن غذا یا ترشحات از معده به مری باشد. در این بیماری، محتویات اسیدی معده به داخل مری بر می‌گردد و ممکن است بخشی از مواد بازگشته وارد ریه‌ها هم بشوند.

اقدامات لازم: پزشک احتمالاً در مورد نحوه کاهش میزان پس زدن از معده به مری راهنمایی‌هایی خواهد کرد. (به میث «مقابله با پس زدن غذا یا ترشحات از معده به مری» صفحه ۲۰۹ مراجعه کنید). در صورت برطرف نشدن علائم‌تان با این اقدامات، وی احتمالاً برای کاهش تولید اسید معده، داروهای التیام‌دهنده زخم معده تجویز خواهد کرد.

برونکوسکوپی

از بروز برونکوسکوپی می‌توان برای تشخیص بیماری‌های ریه مثل سرطان ریه استفاده کرد. در بیشتر موارد، برای مشاهده راه‌های هوایی، نوعی برونکوسکوپ قابل انعطاف را از راه بینی یا دهان به داخل ریه‌ها وارد می‌کنند. قبل از انجام برونکوسکوپی، با استفاده از اسپری، پشت گلو یا بینی را به صورت موضعی بیحس می‌کنند یا این که داروی خواب‌آور ضعیفی برای فرد تجویز می‌کنند. گاهی این امکان وجود دارد که در طی برونکوسکوپی، وسایل جراحی هم از داخل لوله عبور داده شود تا کارهایی مثل نمونه‌برداری بافتی یا درمان‌های خاصی انجام شود.

مسیر برونکوسکوپی

برونکوسکوپ

مشاهده راه‌های هوایی

پس از بیحسی موضعی، دستگاه برونکوسکوپ از راه سوراخ بینی وارد می‌شود و از طریق چشمی دستگاه راه‌های هوایی بررسی می‌شوند.